

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 638
Tarih: 27.02.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“Toplu Taşıma Araçlarında ve Bu Araçların Bulunduğu Merkezlerde Bölgesel Dillerde De Hizmet Verilmesi’ne Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Pervin BULDAN
İğdır Milletvekili
BDP Grup Başkan Vekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Anayasa Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor İlişkileri			
Esas Komisyon	Dayanıklılık, İmar, Ulaştırma ve Turizm			
Tarih:		12 Mart 2012		E. No: 2/409
Yan.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
il	16	16	16	16
TBMM BAŞKANI		16		

GENEL GEREKÇE

Anadolu binlerce yıldır coğrafik ve siyasi nedenlerle değişik medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde farklı kültürlerin özgürce yaşamalarına imkan sağlanarak, değişik kültür, dil ve dinler bu güne kadar yaşayabilmişlerdir. Türkiye Cumhuriyeti, dönemine gelindiğinde üniter devlet anlayışına ters düştüğü gerekçesiyle, Anadolu'nun bu çok kültürlü yapısına zarar verecek, Anayasa ve yasalar yapılmış ve halkların kendi kültürlerini yaşama ve yaşatmasına engel olunmuştur. Bu amaçla en büyük yasak dil üzerine konulmuştur. Türkçe tek dil kabul edilerek, sadece Türkçe de devlet hizmeti verilmiştir. Türkiye'nin çok kültürlü ve çok dilli yapısı dikkate alındığında, Türkçe'nin devlet faaliyet ve hizmetlerinde tek başına kullanılması, bu dili bilmeyenler için zorluklar meydana getirmektedir. Zira, İnsanlar her ne kadar dil, gelenek ve kültürel açıdan farklı olsalar da; biyolojik, fizyolojik ve psikolojik açıdan benzerler bu nedenle de aynı şeylere ihtiyaç duyarlar. Bu gün ülkemizin batısı ile doğusunda bölgenin genelinde o bölgede yaşayan vatandaşlarımızca Türkçe dışında farklı dillerde konuşulmaktadır. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yalnızca Kürtçe konuşan Türkçe bilmeyen vatandaşlarımız bulunmaktadır. Aynı şekilde ülkemizin kuzeyinde ve batısında da Türkçe dışında Lazca, Çerkezce ve daha bir çok farklı dili konuşup Türkçe bilmeyen vatandaşlarımız bulunmaktadır. Bu vatandaşlarımız, devlete bir vatandaş olarak askerlik vergi vb tüm yükümlülüklerini yerine getirmekte iken, sunulan hizmetlerin sadece Türkçe verilmesinden dolayı, bu hizmetlerden Türkçe bilenlere göre eşit faydalanamamaktadır. Örneğin sadece Türkçe ve İngilizce hizmet verilen hava alanlarında, uçaklarda, garlarda, demiryollarında, otobüslerde ve diğer tüm toplu taşıma araçlarında, bu dili bilmeyen vatandaşlarımız büyük sıkıntılar yaşamaktadırlar. Uçakta, kemerin nasıl takılacağı, olası bir kaza halinde can yeleğini nasıl giyeceğini bu dili bilmediği için anlayamayan vatandaşımızın yaşadığı sıkıntıyı gidermek önem arz etmektedir. Devletler, sosyal devlet olmanın gereği olarak kamusal hizmetleri bireylere daha etkin ve yaygın bir biçimde sunabilmelidirler. Yine devletler, bireylerin en kolay anlayabilecekleri ve uyum gösterecekleri dilde, yani anadilde hizmet sunmaya çaba göstermelidirler. Devletin herhangi bir kurumunun, halkının konuştuğu dillerde hizmet sunmasından daha doğal ne olabilir. Ana dilde hizmetin, tek dilde hizmete göre daha fazla fayda sağlayacağı da muhakkaktır. Yapılan araştırmalar, bireylere ulaşma ve onları ikna edebilmenin en vazgeçilmez yolunun ana dilin kullanımı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu şekilde kişi, bulunduğu yerdeki kurallara daha fazla uyum gösterecek ve böylelikle bir düzen sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, hizmetin farklı dillerde halka sunulması, farklı kültürel kimliklere ve özelliklere sahip grupların, kurulacak karşılıklı ilişkilerin, toplumsal uyumun, toplumsal tahammülün, kültürler arası iletişimin ve ilişkilerin gelişmesinin önünü açacaktır. Farklı kimlikleri ve inançları olan insanların iletişim kurmaları, anlaşmaları ve ortak değerler etrafında birleşmeleri için imkan sağlandığında; içe kapanmalar, duyarsızlıklar ve önyargılar kültür alışverişleri ile aşılabilecek ve bu durum, Türkiye'nin kendi içinde olduğu kadar Avrupa Birliği ile de bütünleşmesi ve ilişki kurması açısından da önemli olacaktır.

Sosyolojik bu gerçeklerle birlikte, bir hukuk devleti olmamız nedeniyle, eşitlik ilkesinin getirdiği bir yükümlülükle, herkese eşit, etkin ve nitelikli hizmeti sunmanın yolu da anadilde hizmet sunmanın yolundan geçer o zaman farklı yerlerde yaşayan vatandaşlarımıza kendi anadillerinde bu hizmetlerin götürülmesi bir zaruret arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu madde ile farklı dilleri konuşan vatandaşlarımızın, taşımanın yapıldığı yerde kullanılan dillerde talep etmeleri halinde, toplu taşıma araçlarında ve bunların bağlı olduğu, gar, iskele, liman, terminal, havaalanı gibi yerlerde kendi anadillerinde hizmet görmeleri amaçlanmıştır. Bu şekilde, bu yerlerde yapılacak olan anons, güvenlik uyarıları ile araçların kullanımı vs gibi hizmetleri, bu dillerde sağlanacaktır.

Madde 2-Yürürlük maddesidir.

Madde-3 Yürütme maddesidir.

**TOPLU TAŞIMA ARAÇLARINDA VE BU ARAÇLARIN BULUNDUĞU
MERKEZLERDE BÖLGESEL DİLLERDE DE HİZMET
VERİLMESİ'NE DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- Hava, kara, deniz ve raylı sistemler ile diğer tüm toplu taşıma araçlarında ve bu araçların hizmet sunduğu liman, gar, terminal, iskele ve istasyon gibi merkezlerde, taşımanın yapıldığı bölgede konuşulan dillerde hizmet verilmesi yönünde vatandaşlar tarafından talepte bulunulması halinde, bu dillerde de hizmet verilir.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Ulaştırma Bakanlığı yürütür.